Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. maj 2019 blev i sag nr. 92440:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en ulykkesforsikring. I klage af 8/6 2018 har klagerens advokat bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling:**
Min klient kom til skade den 20. juli 2016 på arbejde, hvor han efter at have tilsavet eternitplader på formatrundsav, fjernede afskårne stumper, og derved fik fingrene i klingen.

Min klient fik en skade i form af brud på begge yderstykker af 3. og 4. højre finger.

Min klient anmeldte skaden til sin ulykkesforsikring Tryg den 19. maj 2016.

Skaden er anmeldt og pr. 4. januar 2018 anerkendt som en arbejdsskade af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Min klients ulykkesforsikring, Tryg, har den 19. september 2017 afvist at yde min klient dækning med henvisning til, at min klient fremkaldte sin tilskadekomst ved grov uagtsomhed.

Min klient klagede over denne afvisning, hvorefter erhvervskundechef, …, rettede henvendelse til Kvalitetsafdelingen i Tryg.

Kvalitetsafdelingen afviste, pr. 1. april 2018, at anerkende min klients tilskadekomst som en ulykke under henvisning til, at min klient havde handlet grov uagtsomt.

Ved sin afgørelse har Tryg lagt vægt på, at min klient i fremsendt spørgeskema har til spørgsmålet om, hvad der direkte var årsag til skaden oplyst, 'uopmærksomhed eller rettere sagt en tanketorsk'.

Tryg er af den vurdering, at min klients adfærd indebar en så indlysende fare for den skete skade, at adfærden må betragtes som grov uagtsom.

Min klient var i gang med at tilsave eternitplade og refleksmæssigt fjernede han stumper med hånden nær saven uden at tænke over at motoren burde være slukket inden.

Min klients handling må anses for at være en refleksmæssig handling/ klap fejl, som ikke kan anses for at være grov uagtsom.

Kriteriet indlysende fare passer på situationer, hvor den sikrede har tid til og anledning til at tænke over en adfærd og dennes mulige – i rimelig grad kalkulerebar følger – modsat den situation min klient har været i på daværende øjeblik.

Jeg skal i den forbindelse henvise til praksis ved Ankenævnet for Forsikring herunder kendelserne, AK 32.937 (1993), Ak 57.032 (2002), AK. 77.066 (2010), hvor det lægges til grund, at den sikredes handling ikke kan betegnes grov uagtsom, men nærmere som en refleksmæssig handling.

Under ovennævnt omstændigheder, vurderer jeg det betænkeligt at fastslå, at min klient har fremkaldt begivenheden ved grov uagtsomhed, hvorfor det anmodes Ankenævnet for Forsikring at fastslå, at min klient har været udsat for dækningsberettigende ulykkestilfælde."

Selskabet har den 20/8 2018 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen drejer sig om, at vores kunden den 20. juli 2016 kom til skade med fingrene, idet han fik dem ind i klingen på en rundsav. Vi har vurderet, at skaden er sket ved en adfærd som kan betragtes som grov uagtsom, hvorfor skaden er afvist på kundens ulykkesforsikring.

Sagen er behandlet efter forsikringsbetingelserne for ulykkesforsikring nr. 1506.
Sagsforløb
Af kundens anmeldelse fremgår følgende:
'Efter at have tilsavet eternitplader på formatrundsav, skal jeg fjerne de afskårne stumper, og da får jeg fingrene i klingen.'

For at kunne vurdere hvorvidt der var tale om en dækningsberettigende skade, bad vi efterfølgende kunden om at udfylde et spørgeskema.

I spørgeskemaet har han til spørgsmålet om hvad den direkte årsag til skaden var, oplyst følgende: 'Uopmærksomhed eller rettere sagt en tanketorsk!'

Til spørgsmålet om hvorvidt maskinen kørte da han skulle fjerne de afskårne stykker, har han svaret: 'Ja. Derved tanketorsken'

Til spørgsmålet om hvad årsagen var til at han fik fingrene tæt på klingen, har han svaret: 'Jeg skulle fjerne nogle afskårne stykker.'
I brugsvejledningen, som er påsat maskinen fremgår bl.a. følgende: 'Placer ikke hænderne, så de kan komme i nærheden af klingen under brug. Brug stødpind ved håndtering af emner tæt på klingen. Du må ikke fjerne træstumper med hånden i nærheden af klingen…'

Af Arbejdstilsynets rapport fremgår, at der er givet et straks påbud. Tilsynet har begrundet dette på følgende måde: 'Det er Arbejdstilsynets vurdering, at bordrundsaven ikke blev anvendt på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde, fordi afskårne stumper blev fjernet med hånden tæt ved den roterende klinge. Der blev ikke anvendt fremføringspinde under arbejdet hvilket bevirkede, at lang- og ringfinger på et tidspunkt kom i kontakt med den roterende klinge og blev alvorligt skadet.'

Kunden er medejer af virksomheden og er fuldt ud bekendt med hvordan maskinen anvendes på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde og den fare som er forbundet med anvendelse af maskinen. At han under arbejdet ikke anvender stødpinden som er monteret på siden af rundsaven, jf. rapporten fra Arbejdstilsynet, men blot fjerner stykkerne med fingrene, og dermed ikke udviser den agtpågivenhed, som arbejde med en så farlig maskine kræver, kan ikke betragtes som en tanketorsk, men nærmere at man bevidst har tilrettelagt sit arbejde på en måde som er forbundet med en høj risiko for at komme til skade, hvilket i den aktuelle situation må betragtes som groft uagtsom.

Forsikringsbetingelserne
Af forsikringsbetingelsernes punkt 6.2.1. fremgår, at vi ikke dækker ulykkestilfælde, der er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Vurdering
Kunden fjerner emner tæt ved rundsavens klinge uden at anvende stødpind eller slukke maskinen først. Kunden står på højre side af maskinen og rækker ind over den roterende klinge for at fjerne emnerne med fingrene. Det er vores vurdering at kunden derved bevidst foretager sig en yderst risikobetonet handling med indlysende fare for personskade. Arbejdstilsynet har i forbindelse med deres undersøgelse af arbejdsforholdene givet et strakspåbud, idet der ikke under arbejdet med rundsaven er anvendt stødpind til at fjerne emner tæt på savens klinge, hvilket tydeligt fremgår er et krav i henhold til sikkerhedsinstruktionen som er sat op ved rundsaven samt den tilhørende manual.

Det er vores vurdering, at der ved den måde som vores kunde har håndteret maskinen på, er en indlysende fare for personskade, hvilket også er årsagen til at Arbejdstilsynet har givet et strakspåbud i sagen. Vi må derfor fastholde, at skaden er sket ved grov uagtsomhed og at skaden dermed ikke er dækket på kundens ulykkesforsikring.

Det er vores vurdering, at dette er i overensstemmelse med praksis på området og vi skal i den forbindelse henvise til kendelserne nr. 67629, 70518 samt 78520."

Klagerens advokat har den 26/10 2018 bl.a. anført:

"Grov uagtsomhed contra simpel uagtsomhed
Indledningsvis skal jeg fastholde klagen af 11. juni 2018 i dens helhed, og således også påstanden om, at klager ikke har udvist grov uagtsomhed i forbindelse med tilskadekomsten, men at der var tale om en reflekshandling.
Tryg afviser at dække ulykkestilfældet, med den begrundelse, at situationen indebar en 'indlysende fare for personskade'.

Det fremgår af talrig retspraksis, at et af kriterierne for, hvornår der foreligger grov uagtsomhed netop er, hvorvidt der forelå en 'så indlysende fare for skade'.

Når man således skal vurdere, om der er tale om grov uagtsomhed, er det en betingelse, at sandsynligheden for, at den pågældende skade indtræder skal være høj. Den skal være så overvejende høj, at en agtsom person som minimum burde have vidst, at handlemåden indebar en stor risiko for skade. Man må antage, at risikoen for skadens indtræden skal være mindst 50%, men den vil dog i praksis være meget højere grundet betingelsen om, at risikoen for faren skal være indlysende.

Således fremgår det da også af 'Dansk Forsikringsret', 9. udgave, Jurist- og økonomforbundets forlag, side 313, at: 'Grov uagtsomhed er en så høj grad af uagtsomhed, at den inden for hele området for uagtsomhed må placeres i det område, der ligger nærmest området for forsæt'.

I nærværende ulykkestilfælde, var sandsynligheden for at skaden indtraf ikke høj, ligesom handlemåden ikke indebar stor risiko for skade. Sandsynligheden for en skade var tilstede, men den var ikke overvejende høj og handlingen tilnærmede sig på ingen måde forsæt. I så fald havde klager da heller aldrig placeret fingrene tæt på rundsaven.

Tryg lægger i sin vurdering endvidere vægt på, at klager i spørgeskemaet i sagen, har skrevet, at der var tale om en 'tanketorsk'. Der skal imidlertid meget mere til at statuere grov uagtsomhed, end en 'tanketorsk'.

Det gøres således gældende, at klagers handling nok er uagtsom, men at Tryg Forsikring ikke har løftet bevisbyrden for, at handlingen er groft uagtsom.

Endelig lægger Tryg i sin vurdering vægt på, at Arbejdstilsynet har givet et strakspåbud i sagen. Det følger imidlertid af den principielle kendelse AK90.550, at Nævnet skal foretage en konkret bedømmelse af den udviste adfærd og den med adfærden forbundne fare. Således afvises det også i kendelsen, at udfaldet af en straffesag, kan tillægges selvstændig betydning. Det samme må alt andet lige, hvis ikke i endnu højere grad, gøre sig gældende for en Arbejdstilsynssag."

Selskabet har den 12/2 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers indlæg giver ikke anledning til en ændret opfattelse af sagen, idet det fortsat er vores opfattelse, at skaden opstået skyldes grov uagtsomhed fra klagers side.

Det er fortsat vores opfattelse, at det indebærer en åbenlys risiko for personskade, at forsøge at fjerne træstykker fra en roterende rundsav. Det fremgår da også af vejledningen, at dette ikke må ske, samt at saven skal stoppes, og der skal anvendes fremføringsping, når saven anvendes.

Herudover er det vores opfattelse, at udover de objektive omstændigheder ved et ulykkestilfælde, også skal lægges vægt på subjektive omstændigheder. Jfr. Dansk Forsikringsret 9. udgave side 322.

Klager er medejer af firmaet, hvor rundsaven er placeret. Virksomheden har ifølge CVR registret eksisteret i hvert fald siden … og på skadetidspunktet havde firmaet ifølge Cvr registret 10 – 19 medarbejdere, svarende til 5-9 årsværk.

Det er vores opfattelse, at klager, som medejer af virksomheden har en særlig viden om de maskiner, der anvendes i virksomheden, idet klager som arbejdsgiver i henhold til Arbejdsmiljølovens regler er forpligtiget til at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Der kan efter vores opfattelse ikke herske tvivl om, at det at fjerne træstykker uden at stoppe rundsaven eller anvende fremføringspinde er i direkte strid med de vejledninger og anvisninger, der er for rundsaven, og som klager skal orientere de øvrige ansatte om.

Sammenfattende er det fortsat vores opfattelse, at der både ud fra de objektive betragtninger, og ud fra klagers særlige forpligtigelser som ejer af virksomheden, er udvist grov uagtsomhed i den konkrete sag."

Af klagerens bevarelse af spørgeskema af 21/10 2016 fremgår bl.a.:

"**Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med uheldet? Hvilket?**
- Nej. Jeg var uopmærksom og fik fingrene i formatsaven.
Hvad var efter din mening den direkte årsag til, at skaden skete?
- uopmærksomhed eller rettere sagt en tanketorsk!
Var der andre personer indblandet i eller direkte skyld i uheldet? Hvis ja, bedes de nærmere omstændigheder venligst beskrevet.
- Nej. Jeg var alene på værkstedet.
Hvor store var stykkerne du skulle fjerne fra klingen?
- Det husker jeg desværre ikke.
Kørte maskinen da du skulle fjerne de afskårne stykker fra klingen?
- Ja. Derved tanketorsk.
Hvad er årsagen til, at du får fingrene tæt på klingen?
- Jeg skulle fjerne nogle afskårne stykker."

I politiets fotomappe er der et foto af maskinens sikkerhedsinstruktion, hvor det bl.a. fremgår:

"Forholdsregler ved brug:
…
Placer ikke hænderne, så de kan komme i nærheden af klingen under brug.
Brug stødpind ved håndtering af emner tæt på klingen. Du må ikke fjerne træstumper med hånden i nærheden af klingen."

Af arbejdstilsynets afgørelse af 22/7 2016 fremgår det bl.a.:

"**Strakspåbud**
Virksomheden påbydes at sørge for, at anvendelse af formatrundsav foregår på en sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, herunder at fremføringspinde anvendes efter hensigten.

I skal efterkomme påbuddet **straks**.
…
Begrundelse for påbuddet

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at bordrundsaven ikke blev anvendt på en sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde, fordi afskårne stumper blev fjernet med hånden tæt ved den roterende klinge. Der blev ikke anvendt fremføringspinde under arbejdet, hvilket bevirkede, at lang- og ringfinger på et tidspunkt kom i kontakt med den roterende klinge og blev alvorligt skadet.

Sagens oplysninger
Arbejdstilsynet besøgte d. 21. juli 2016 virksomheden. Anledningen til besøget var en arbejdsulykke indtruffet d. 20. juli.

Følgende blev oplyst:
• Ulykken var sket under arbejde med tilskæring af eternitemner på en formatrundsav.
• Tilskadekomne ville fjerne to mindre ca. 70 mm brede stykker eternit, som lå på bordet til højre for klingen.
• Der blev ikke anvendt fremføringspind eller lignende til at fjerne eternitstumperne.
• Det var uklart i hvilken position skærmen havde været indstillet i.
• Tilskadekomne kom i kontakt med klingen med lang- og ringfinger på højre hånd og pådrog sig et dybt sår nær det yderste led i begge fingre.

Følgende blev konstateret:
• Formatrundsaven var af mærket …, model ….
• Saven var udstyret med en fremføringspind, som var placeret i en holder på 'sidelandet'.
• I manualen angiver producenten, at der skal anvendes fremføringspind for at undgå at komme tæt på klingen med hænderne.

Vejledning til at efterkomme påbuddet
Skærm over klinge skal altid placeres, så kontakt med den roterende savklinge forebygges. Ved behov for fremføring eller fjernelse af emner tæt ved klingen skal en fremføringspind eller lignende anvendes. Bordet bør opfattes som fareområde, og der skal altid holdes en respektafstand til klingen under brug. Der henvises i øvrigt til leverandørens manual for en fuldstændig anvisning for brug af maskinen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**6. Generelle undtagelser**
…
6.2.1
Forsæt eller når du har udvist grov uagtsomhed. "

<u>Nævnet udtaler:</u>

Klageren har anmeldt, at han den 20/7 2016 fik sine fingre ind i klingen på en formatrundsav, da han ville fjerne afskårne stykker fra eternitplade. Ved ulykken pådrog han sig brud på yderstykket på 3. og 4. finger på højre hånd, da han i forbindelse med sit arbejde efter at have til-

savet eternitplader på formatrundsav, fjernede afskårne stumper og derved fik fingrene i klingen.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klageren i forbindelse med ulykken udviste grov uagtsomhed. Selskabet har blandt andet anført, at klageren i selskabets spørgeskema har anført, at årsagen til ulykken var "uopmærksomhed eller rettere sagt en tanketorsk".

Klageren har anført, at skaden ikke er forvoldt ved grov uagtsomhed, da der er tale om en refleksmæssig handling, og at handlingen alene kan betegnes som uagtsom.

Af maskinens sikkerhedsinstruktion fremgår det: "placer ikke hænderne, så de kan komme i nærheden af klingen under brug. Brug stødpind ved håndtering af emner tæt på klingen. Du må ikke fjerne træstumper med hånden i nærheden af klingen".

Det fremgår af sagen, at Arbejdstilsynet ved afgørelse af 22/7 2016 gav virksomheden strakspåbud om, at "sørge for, at anvendelse af formatrundsav foregår på en sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, herunder at fremføringspinde anvendes efter hensigten". Af Arbejdstilsynets afgørelse fremgår endvidere blandt andet, at Arbejdstilsynet besøgte virksomheden dagen efter ulykken, og at det ved den lejlighed blev oplyst, at ulykken var sket under arbejde med tilskæring af eternitemner på en formatrundsav, at klageren ville fjerne to mindre ca. 70 mm brede stykker eternit, som lå på bordet til højre for klingen, at der blev ikke anvendt fremføringspind eller lignende til at fjerne eternitstumperne, at det var uklart i hvilken position skærmen havde været indstillet i, og at klageren kom i kontakt med klingen med lang- og ringfingrene på højre hånd, og pådrog sig et dybt sår nær det yderste led i begge fingre. Tilsynet noterede sig endvidere, at saven var udstyret med en fremføringspind, som var placeret i en holder på 'sidelandet'.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens adfærd har indebåret en så indlysende fare for en skade, at den må karakteriseres som groft uagtsom i forsikringsaftalelovens

forstand, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i strid med maskinens sikkerhedsinstruktion forsøgte at fjerne materiale med sin hånd tæt på klingen, og at han i sin besvarelse af spørgeskema har anført, at den direkte årsag til ulykken var "uopmærksomhed eller rettere sagt en tanketorsk".

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren er medejer af virksomheden, hvorfor det må lægges til grund, at han var bekendt med maskinens sikkerhedsinstruktion, og at det ville være forbundet med en stor risiko ikke at overholde denne.

Nævnet har derudover lagt vægt på, at Arbejdstilsynet på baggrund af et tilsynsbesøg dagen efter ulykken gav et strakspåbud om, at anvendelse af formatrundsaven foregik på en sikkerhedsmæssig fuldt forsvarlige måde, herunder at maskinens fremføringspind blev anvendt.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand